

ΣΤΕ 310/2018 [Παράνομος καθορισμός ορίων αιγιαλού, παραλίας και παλαιού αιγιαλού στον κ. Λαγανά Ζακύνθου]

Περίληψη

-Εκδόθηκε η 3950/2015 προδικαστική απόφαση του Δικαστηρίου, προκειμένου να αποσταλούν σ'αυτό όλα τα στοιχεία τα σχετικά με την τήρηση των διατάξεων των Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας, καθώς και τυχόν αλληλογραφία της Κτηματικής Υπηρεσίας Ν. Ζακύνθου με τις αρμόδιες αρχές (Περιφέρεια Ιονίων Νήσων, Υπουργείο Οικονομικών), προκειμένου να εξετασθεί η βασιμότητα ή μη του ιος άνω λόγου ακυρώσεως. Απεστάλη στο Δικαστήριο έγγραφο του Αυτοτελούς Γραφείου Ζακύνθου της Περιφερειακής Διεύθυνσης Δημόσιας Περιουσίας Πελοποννήσου, Δυτικής Ελλάδας και Ιονίου της Γενικής Γραμματείας Δημόσιας Περιουσίας του Υπουργείου Οικονομικών σύμφωνα με το οποίο «δεν υπάρχουν άλλα στοιχεία προς συμπλήρωση του φακέλου με βάση το σκεπτικό της υπ' αριθ. 3950/2015 απόφασης του ΣΤΕ (νέα δικάσιμος 16.11.2016) και ισχύουν τα διαλαμβανόμενα στις με αρ. πρωτ. 657/2,5.2007 απόψεις ...». Κατόπιν τούτων, η εξέταση της κρινόμενης αίτησης χωρεί με βάση τα υπάρχοντα στοιχεία του φακέλου. Από τα στοιχεία αυτά δεν προκύπτει νόμιμη πρόσκληση στις συνεδριάσεις της Επιτροπής της 2ας και 3ης Ιουλίου 2002 και της 20ης Δεκεμβρίου 2002 του μη παραστάτος Διευθυντή Χωροταξίας και Περιβάλλοντος της Περιφέρειας Ιονίων Νήσων, ως τακτικού μέλους, ούτε άλλωστε του νόμιμου αναπληρωτή του, εφ' όσον δεν τηρήθηκε, όπως κατά βάση συνομολογεί η Διοικήσα, η προβλεπόμενη από τις προεκτεθείσες διατάξεις διαδικασία τηλεφωνικής, τηλεγραφικής, τηλεομοιοτυπικής ή με άλλο πρόσφορο τεχνικό μέσο κλήτευσης των μελών με καταχώριση σε ειδικό βιβλίο σχετικής σημείωσης χρονολογημένης και υπογεγραμμένης από το πρόσωπο που διενήργησε την κλήτευση. Συνεπώς, όπως βασίμως προβάλλεται, η σύνθεση της παραπάνω Επιτροπής κατά τις ως άνω συνεδριάσεις δεν ήταν νόμιμη και, για τον λόγο αυτό, η προσβαλλόμενη απόφαση με την οποία επικυρώθηκε η έκθεση που συντάχθηκε κατά τις συνεδριάσεις αυτές, πρέπει να ακυρωθεί, κατά το μέρος που αφορά τις επίμαχες ιδιοκτησίες.

Πρόεδρος: Αθ. Ράντος

Εισηγητής: Δ. Πυργάκης

Βασικές σκέψεις

2. Επειδή, με την κρινόμενη αίτηση ζητείται η ακύρωση: α) της 8652/21.7.2005 αποφάσεως του Γενικού Γραμματέα Περιφέρειας Ιονίων Νήσων (Δ' 974), με την οποία

επικυρώθηκε η από 20.12.2002 έκθεση της κατά το άρθρο 3 του ν. 2971/2001 (Α΄ 285) Επιτροπής για τον καθορισμό των ορίων αιγιαλού, παραλίας και παλαιού αιγιαλού στην περιοχή κόλπου Λαγανά του Δ.Δ. Καλαμακίου, του Δήμου Λαγανά, Ν. Ζακύνθου και β) της ανωτέρω από 20.12.2002 έκθεσης της Επιτροπής.

3. Επειδή, η αίτηση αυτή εισάγεται προς συζήτηση μετά την έκδοση της 3950/2015 προδικαστικής απόφασης του Δικαστηρίου, με την οποία, αφενός απορρίφθηκε η αίτηση κατά το μέρος που αφορούσε την, στερούμενη εκτελεστού χαρακτήρα, από 20.12.2002 έκθεση της κατά το άρθρο 3 του ν. 2971/2001 Επιτροπής, και αφετέρου ζητήθηκε η συμπλήρωση του φακέλου της υπόθεσης από τη Διοίκηση.

4. Επειδή, όπως έγινε ήδη δεκτό με την 3950/2015 προδικαστική απόφαση του Δικαστηρίου, η αιτούσα φέρεται ως ιδιοκτήτρια δύο (συνεχόμενων) οικοπεδικών εκτάσεων 5.905 τ.μ. και 4.247 τ.μ. αντίστοιχα, στην περιοχή «Βλόντος» και στη θέση «Γυψόλιθος-Ποταμάκι» Καλαμακίου του Δήμου Λαγανά Ζακύνθου, τμήματα των οποίων συμπεριελήφθησαν με τις προσβαλλόμενες πράξεις στις καθορισθείσες ζώνες αιγιαλού, παραλίας και παλαιού αιγιαλού. Ήδη δε, κατά τα προβαλλόμενα με το από 24.3.2014 υπόμνημά της, η αιτούσα, δυνάμει του προσκομιζόμενου 2434/30.12.2009 συμβολαίου γονικής παροχής Συμβολαιογράφου Αθηνών, παραχώρησε ως γονική παροχή την ψιλή κυριότητα των ανωτέρω ακινήτων στους δύο υιούς της, κρατώντας η ίδια την επικαρπία. Με τα δεδομένα αυτά η αιτούσα με έννομο συμφέρον και εν γένει παραδεκτώς ασκεί την κρινόμενη αίτηση κατά του ένδικου καθορισμού των ορίων αιγιαλού, παραλίας και παλαιού αιγιαλού όσον αφορά τις ανωτέρω ιδιοκτησίες.

5. Επειδή, στο άρθρο 3 του ν. 2971/2001 ορίζεται ότι «1. Ο καθορισμός των ορίων του αιγιαλού, της παραλίας και του παλαιού αιγιαλού γίνεται από Επιτροπή, η οποία συγκροτείται σε επίπεδο νομού με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών και αποτελείται από: α) τον προϊστάμενο της Κτηματικής Υπηρεσίας ως πρόεδρο, β) έναν μηχανικό της Κτηματικής Υπηρεσίας με ειδικότητα τοπογράφου ή πολιτικού μηχανικού και αν δεν υπάρχει έναν τεχνολόγο τοπογράφο μηχανικό, ενώ σε περίπτωση που η Κτηματική Υπηρεσία δεν διαθέτει μηχανικό των ανωτέρω ειδικοτήτων, συμμετέχει στην Επιτροπή μηχανικός της Τεχνικής Υπηρεσίας Δήμων και Κοινοτήτων (Τ.Υ.Δ.Κ.) ή άλλης υπηρεσίας του Δημοσίου, γ) τον αρμόδιο Λιμενάρχη, δ) τον διευθυντή της Διεύθυνσης Πολεοδομίας της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης, ε) τον διευθυντή Χωροταξίας και Περιβάλλοντος της Γενικής Γραμματείας της Περιφέρειας. ... 2. ... 3. Η Επιτροπή συνεδριάζει με πρόσκληση του Προέδρου τακτικά μια φορά το μήνα και έκτακτα, προκειμένου να τηρείται η προθεσμία της παρ. 3 του άρθρου 5 είτε κατά τις ώρες λειτουργίας των δημοσίων υπηρεσιών είτε σε άλλη ώρα. ... 4. ...». Εξ άλλου, στο άρθρο 14 του Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας (ΚΔΔ), που κυρώθηκε με τον ν. 2690/1999 (Α΄ 45), ορίζονται τα εξής: «1. Το συλλογικό όργανο συνεδριάζει νομίμως όταν στη σύνθεσή του μετέχουν, ως τακτικά ή αναπληρωματικά μέλη, περισσότερα από τα μισά των διορισμένων τακτικών μελών (απαρτία) ... 2. Ο πρόεδρος καθορίζει την ημέρα, την ώρα και τον τόπο των συνεδριάσεων και καλεί τα τακτικά και τα αναπληρωματικά μέλη να συμμετάσχουν. Η πρόσκληση, η οποία περιλαμβάνει την ημερήσια διάταξη, γνωστοποιείται, από το γραμματέα, στα μέλη

του συλλογικού οργάνου τουλάχιστον σαράντα οκτώ (48) ώρες πριν από τη συνεδρίαση, μπορεί δε να γίνει και με τηλεφώνημα, τηλεγράφημα, τηλεομοιοτυπία ή άλλο πρόσφορο μέσο, εφόσον το γεγονός τούτο αποδεικνύεται από σχετική σημείωση σε ειδικό βιβλίο, η οποία πρέπει να φέρει χρονολογία και την υπογραφή του προσώπου που έκανε την πρόσκληση Πρόσκληση των μελών του συλλογικού οργάνου δεν απαιτείται όταν οι συνεδριάσεις γίνονται σε ημερομηνίες τακτές, που ορίζονται με απόφασή του, η οποία και γνωστοποιείται στα μέλη του. Πρόσκληση δεν απαιτείται, επίσης, όταν μέλος έχει δηλώσει, πριν από τη συνεδρίαση, κώλυμα συμμετοχής του σε αυτήν ή όταν το κώλυμα τούτο είναι γνωστό στον πρόεδρο του συλλογικού οργάνου.

3. Τα αναπληρωματικά μέλη καλούνται προς αναπλήρωση απόντων ή κωλυομένων μελών της ίδιας κατηγορίας, εκτός αν ο ορισμός τους δεν έχει γίνει κατά τέτοια αντιστοιχία. 4. Αν κατά τη συνεδρίαση απουσιάσει τακτικό μέλος το οποίο δεν είχε προσκληθεί, η συνεδρίαση είναι παράνομη. Το ίδιο ισχύει ακόμη και αν, αντ' αυτού, είχε μετάσχει το αντίστοιχο αναπληρωματικό μέλος. Αν υπήρξαν πλημμέλειες ως προς την κλήτευση μέλους, το συλλογικό όργανο συνεδριάζει νομίμως αν αυτό είναι παρόν και δεν αντιλέγει για την πραγματοποίηση της συνεδρίασης. 5. ...».

6. Επειδή, με την κρινόμενη αίτηση προβάλλεται, μεταξύ άλλων, ότι η Επιτροπή καθορισμού αιγιαλού και παραλίας δεν είχε νόμιμη σύνθεση τόσο κατά τις συνεδριάσεις της 2ας και 3ης Ιουλίου 2002 όσο και κατά τη συνεδρίαση της 20ής Δεκεμβρίου 2002. Ειδικότερα προβάλλεται ότι «η ανωτέρω Επιτροπή συνεδρίασε για πρώτη φορά την 2αν και την 3ην Ιουλίου 2002, που συγκλήθηκε για τον καθορισμό των ορίων αιγιαλού και παραλίας, και καθόρισε τα όρια αιγιαλού, παραλίας και παλαιού αιγιαλού, χωρίς όμως να ευρίσκεται σε νόμιμη σύνθεση, αφού απουσίαζε το πέμπτο μέλος της Επιτροπής, δηλαδή ο Διευθυντής Χωροταξίας της Περιφέρειας Ιονίων Νησιών. Στη συνέχεια, η αυτή επιτροπή, προκειμένου να καλύψει την ελλιπή σύνθεση της πρώτης συνεδριάσεώς της, συνεδρίασε εκ νέου την 20-12-2002, όπου και πάλι δεν συμμετείχε ο Διευθυντής της Περιφέρειας Ιονίων Νησιών, χωρίς να προκύπτει από το πρακτικό της ανωτέρω Επιτροπής η νόμιμη πρόσκλησή του και η αδυναμία εμφανίσεώς του και χωρίς να αναπληρωθεί από τον νόμιμο αναπληρωτή του».

7. Επειδή, όπως προκύπτει από τα πρακτικά των ανωτέρω συνεδριάσεων της Επιτροπής της 2ας και 3ης Ιουλίου 2002 και της 20ής Δεκεμβρίου 2002, σε αυτές δεν συμμετείχε ο Διευθυντής Χωροταξίας και Περιβάλλοντος της Περιφέρειας Ιονίων Νήσων ούτε αναπληρώθηκε από τον νόμιμο αναπληρωτή του, οι οποίοι είχαν ορισθεί με την 926/24.4.2002 απόφαση του Διευθυντή της Οικονομικής Επιθεώρησης Ιονίων Νήσων. Εξ άλλου, στο 657/2.5.2007 έγγραφο των απόψεων της Κτηματικής Υπηρεσίας Ν. Ζακύνθου προς το Δικαστήριο διαλαμβάνεται ότι για μεν τις συνεδριάσεις της 2ας και 3ης Ιουλίου 2002 απεστάλη στον ανωτέρω Διευθυντή Χωροταξίας και Περιβάλλοντος της Περιφέρειας Ιονίων Νήσων σχετική πρόσκληση με φαξ στις 19.6.2002, ενώ για την «έκτακτη συνεδρίαση» της 20ής Δεκεμβρίου 2002 τα μέλη της Επιτροπής «κλήθηκαν τηλεφωνικά». Στον φάκελο δε που απεστάλη από τη Διοίκηση στο Δικαστήριο περιλαμβάνεται αντίγραφο του 747/19.6.2002 εγγράφου της

Κτηματικής Υπηρεσίας Ζακύνθου περί προσκλήσεως μελών της Επιτροπής για τις συνεδριάσεις της 2ας και 3ης Ιουλίου 2002 καθώς και αντίγραφο της τηλεομοιοτυπίας προς άγνωστο αριθμό τηλεφώνου. Κατόπιν των ανωτέρω, εκδόθηκε η 3950/2015 προδικαστική απόφαση του Δικαστηρίου, προκειμένου να αποσταλούν σ' αυτό όλα τα στοιχεία τα σχετικά με την τήρηση των παρατεθεισών στην 5η σκέψη διατάξεων των Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας, καθώς και τυχόν αλληλογραφία της Κτηματικής Υπηρεσίας Ν. Ζακύνθου με τις αρμόδιες αρχές (Περιφέρεια Ιονίων Νήσων, Υπουργείο Οικονομικών), προκειμένου να εξετασθεί η βασιμότητα ή μη του ως άνω λόγου ακυρώσεως. Η ως άνω δικαστική απόφαση κοινοποιήθηκε στους διαδίκους, απεστάλη δε στο Δικαστήριο το 19918/15.11.2016 έγγραφο του Αυτοτελούς Γραφείου Ζακύνθου της Περιφερειακής Διεύθυνσης Δημόσιας Περιουσίας Πελοποννήσου, Δυτικής Ελλάδας και Ιονίου της Γενικής Γραμματείας Δημόσιας Περιουσίας του Υπουργείου Οικονομικών (αρ. πρωτ. ΣτΕ ΕΠ4210/18.11.2016), σύμφωνα με το οποίο «δεν υπάρχουν άλλα στοιχεία προς συμπλήρωση του φακέλου με βάση το σκεπτικό της υπ' αριθ. 3950/2015 απόφασης του ΣτΕ (νέα δικάσιμος 16.11.2016) και ισχύουν τα διαλαμβανόμενα στις με αρ. πρωτ. 657/2.5.2007 απόψεις ...». Κατόπιν τούτων, η εξέταση της κρινόμενης αίτησης χωρεί με βάση τα υπάρχοντα στοιχεία του φακέλου. Από τα στοιχεία αυτά δεν προκύπτει νόμιμη πρόσκληση στις συνεδριάσεις της Επιτροπής της 2ας και 3ης Ιουλίου 2002 και της 20ής Δεκεμβρίου 2002 του μη παραστάntος Διευθυντή Χωροταξίας και Περιβάλλοντος της Περιφέρειας Ιονίων Νήσων, ως τακτικού μέλους, ούτε άλλωστε του νόμιμου αναπληρωτή του, εφ' όσον δεν τηρήθηκε, όπως κατά βάση συνομολογεί η Διοίκηση με τα 657/2.5.2007 και 19918/15.11.2016 έγγραφά της, η προβλεπόμενη από τις προεκτεθείσες διατάξεις διαδικασία τηλεφωνικής, τηλεγραφικής, τηλεομοιοτυπικής ή με άλλο πρόσφορο τεχνικό μέσο κλήτευσης των μελών με καταχώριση σε ειδικό βιβλίο σχετικής σημείωσης χρονολογημένης και υπογεγραμμένης από το πρόσωπο που διενήργησε την κλήτευση (βλ. ΣτΕ 2941/2016, 1523/2016, πρβλ. ΣτΕ 3094/2014, 2932/2013, 327/2012). Συνεπώς, όπως βασίμως προβάλλεται, η σύνθεση της παραπάνω Επιτροπής κατά τις ως άνω συνεδριάσεις δεν ήταν νόμιμη και, για τον λόγο αυτό, η προσβαλλόμενη 8652/21.7.2005 απόφαση του Γενικού Γραμματέα Περιφέρειας Ιονίων Νήσων, με την οποία επικυρώθηκε η έκθεση που συντάχθηκε κατά τις συνεδριάσεις αυτές, πρέπει να ακυρωθεί, κατά το μέρος που αφορά τις επίμαχες ιδιοκτησίες των οποίων την επικαρπία έχει κρατήσει η αιτούσα κατά τα διαλαμβανόμενα ανωτέρω στη σκέψη 4.

8. Επειδή, μετά την ακύρωση, κατά τα ανωτέρω, της προσβαλλόμενης απόφασης παρέλκει η εξέταση των λοιπών λόγων ακύρωσης, η δε υπόθεση πρέπει να αναπεμφθεί στη Διοίκηση για νέα νόμιμη κρίση.